

GÖller Yöresi

BURDUR

“Akdeniz’in İncisi Eğitimin Birincisi”

Röportaj: Kasım TURGUT

K. TURGUT: Sayın Valim, yaklaşık iki yılı aşkın süredir “Göller Yöresi”, olarak tanımlanan Burdur’da görev yapıyorsunuz. Burdur Vilayeti hakkında buraya atanmadan önceki düşünceleriniz ve göreve başladıktan sonraki düşünceleriniz öncelikle alabilir miyiz?

S. TAPSIZ: Milletimize hizmet üretmek, şehirlerimizin kalkınmasına, insanımızın refahına, huzuruna katkı sağlamak benim için her zaman büyük bir heyecan vesilesi olmuştur. Her koşulda insanlarımıza “imkân oluşturan”, “refahı ve adaleti tesis etmek için çaba gösteren”, yeni fir-

satlar sağlayan bir anlayış içerisinde çalışmak öncelikli hedefimiz olmuştur.

Bu güzel his ve düşüncelerle Valilik görevine başladığımız Burdur, az önce belirttiğiniz gibi çevresindeki illerle birlikte sahip olduğu karstik yapı sebebiyle oluşmuş doğal ve tektonik göllerin çok olması nedeniyle Göller Yöresi olarak adlandırılmıştır. Hepimizin ismini iyi bildiği Burdur Gölü ile güzelliğiyle tam bir doğa harikası olan Salda Gölü, bölgeye saçılmış mavi safirler gibi görünen Burdur’un sahip olduğu en büyük gölleridir.

Başarı nereye gideceğini

belirleyip aynı yönde sonuna

kadar gitmektir ve hedefsiz

bir başarı ancak hayaldir.

Ülkemizin başarıya ulaşması

için her kurum belirlediği

hedefler doğrultusunda

yılmadan ilerlemelidir.

Çalışmalarımız sırasında; Tarım ve Hayvancılık sektörlerinde oldukça önemli bir il olan Burdur’un büyükbaş besiciliğinde çok ileri uygulamalara sahip olduğu ve Türkiye süt üretimini yüzde 5’lik kesimini tek başına sağladığı ve hemen her türlü tarım ürününün bol, ucuz ve sağlıklı şekilde pazarlara iletildiği bir il olduğu gözümüzden kaçmadı. Ayrıca yine ilimizin Tarımsal Örgütlenme anlamında Türkiye’de birinci olduğu ve Burdurlu çiftçilerimizin üretici birlikleri ve kooperatifler vesilesiyle organize çalışma ve paylaşım konularında ülkemize örneklik edecek

kadar ilerlemiş olması bizi şaşırtan ve sevindiren bir bilgiydi.

Bunların yanında, Doğaltaş ve Mermer sektörlerinde de yıllık 4 Milyon m² gibi oldukça önemli boyutta üretim yapmakta olan Burdur'un kendi ismini taşıyan ve uluslararası piyasalarda bu isimle talep edilen "Burdur Beji" mermerinin ihracatta ilimiz için büyük imkânlar sunduğunu anladık. İlimizde faaliyette olan 100 mermer ocağı ve 100 mermer fabrikası sayesinde önemli sayıda vatandaşımız bu sektörde istihdam edilirken bu çalışmalar neticesinde Türkiye mermer ihracatının %6'sı Burdur'dan yapılmaktadır.

Ayrıca; göçer-besici olan Yörüklerin kültürel başkenti olduğu bildiğimiz Burdur'un günümüzde göçerlik kalkmış olsa da, diğer pek çok kültürel değerini koruyup yaşattığını ve bu kültürün izlerinin hala sıcak olduğunu göreve başladıktan sonra yerinde müşahade etme fırsatı bulduk. Yörük Kültürünün merkezi ve bu kültürün Anadolu'ya açılan kapısı konumunda bulunan Burdur; halkoyunlarıyla, halk türküleriyle, yerel adetleri, gelenek ve görenekleriyle bu kültürün günümüzde hala yaşatıldığı ve korunduğu ender illerden birisidir.

K. TURGUT: Burdur ilinin 2023 vizyonu konusunda çalışmalarınız var mı? Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yıl dönümünde Burdur ilini nerde görmek istiyorsunuz. Bununla ilgili bir yol haritanız var mı?

S. TAPSIZ: Bilindiği üzere 2023 vizyonu ışığında, ülkemizi en gelişmiş 10 ülke arasına sokmak için millet olarak işçisiyle, memuruyla, esnafı, işadamları ve sanayicisiyle kol kola ve hızla çalışmaktayız. Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yar-

dımcı olmaz. Bu sebeple millet olarak bu amaca ulaşmak için ülkemizin sahip olduğu hedeflerin altının doldurulması elzem görünmektedir. Yani bütünü oluşturan parçalar olarak her ilin kendi vizyonu ile hedefleri olmalı ve hatta her il içerisinde bulunan kurumlar kendi alt hedeflerini ayrıntılı olarak şekillendirmelidir.

Başarı nereye gideceğini belirleyip aynı yönde sonuna kadar gitmektir ve hedefsiz bir başarı ancak hayaldir. Oldukça iyi üniversitelerde yöneticilik yapmış Amerikalı bir eğitmen olan David Starr Jordan'ın da dediği gibi "Nereye gittiğini bilen bir kişiye yol vermek için bütün dünya bir yana çekilir." Bu sözden hareketle ülkemizin başarıya ulaşması için her kurum belirlediği hedefler doğrultusunda yılmadan ilerlemelidir.

Tabii ki Burdur'un da 2023'te ülkemizin sahip olmasını arzuladığımız bolluk ve refahtan dilediği payı alması için gerçekleştirmesi gereken kendi hedefleri bulunmaktadır. Burdur için en büyük hedefimiz, İlimizin Tarım ve Hayvancılık uygulamaları sayesinde Türkiye'de parmakla gösterilen bir il olması ve özellikle süt endüstrisi başta olmak üzere büyükbaş hayvan besiciliğinde sağ-

**Milletimize hizmet üretmek,
şehirlerimizin kalkınmasına,
insanımızın refahına,
huzuruna katkı sağlamak
benim için her zaman büyük
bir heyecan vesilesi olmuştur.**

lanacak ihtisaslaşma sayesinde, bu alanda ilimizin bilimsel-teknik uygulamaların en önemli merkezlerinden birisi olmasıdır.

Bununla birlikte ilimiz ihracatı için büyük bir kaynak oluşturan Doğaltaş madenciliği ve özellikle Mermercilik sektöründe de Burdur'un büyük hedefleri bulunmaktadır. Bu sektörde ilimizde fire ve kayıpların azaltıldığı üretim modellerinin teşvik edilmesi ve çıkarılan mermerlerin blok halde satışından ziyade daha yüksek gelir bırakacak ürünlerin üretilmesi yoluyla ihracatımızın katlanması olasıdır. Biz 2023 yılında, ilimizin mermer sektöründe de önde gelen illerden birisi olmasını arzuluyor ve planlarımızı buna uygun şekilde hazırlıyoruz.

Ayrıca Cumhuriyetimizin 100. Yılında; kaynaklarını rantabl kulla-

nabilen, tüm üretim ve ihracat yapan sektörlerde gelişim gösteren, turizmde istenilen payı alan ve hepsinden önemlisi nüfusu artan bir Burdur istiyoruz.

İlimizin yatırım çekmesi, tanıtımı, ihracatının artması, toplumsal bütünlüğünü koruması ve sosyal yapısının güçlenmesi gibi her konudaki hedeflerimize ulaşmak ve Burdur'u her yönüyle daha yukarılara taşımak için, gerek mesai arkadaşlarımızla gerek vatandaşlarımızla uyum ve istişare içinde var gücümüzle çalışıyor ve bu hedeflere ulaşmak üzere hep birlikte gayret gösteriyoruz.

K. TURGUT: Burdur için simgesel kent tanımlaması yapılmak istenirse Burdur ilini tanımlayan cümle ne olurdu?

S. TAPSIZ: Güller, Göller ve Gönüller Diyarı bir il Burdur. Ayrıca tarihi ve kültürüyle zengin, Gölleri ve doğasıyla etkileyici, insanı ile dost, insanı ile sıcak, insanı ile misafirperverdir. Bunların yanında son dönemde eğitim alanında elde ettiğimiz başarıların ardından Burdur için "Akdeniz'in İncisi Eğitimin Birincisi" sloganını da kullanmaktayız.

K. TURGUT: Burdur ilinde yaklaşık 25 civarında tarihi kent kalıntısı olduğunu biliyoruz. İlin turizm potansiyelinin bölge ölçeğinde değerlendirilmesi için yapılan çalışmalar hakkında neler söylemek istersiniz?

S. TAPSIZ: Tarihte, medeniyetlerin kesiştiği bir noktada yer alan Burdur'da sizin de belirttiğiniz gibi 25 civarında antik kent bulunmaktadır. Bunun yanında Anadolu'da bulunan ilk yerleşimlerden birisi olan Hacılar Höyüğü insanlık tarihinde 9.000 yıllık bir geçmişe ışık tutarken, tüm bu tarihi kalıntılardan çıkartılan 60.000 parçayı aşkın nadide eserlerden oluşan Burdur Müzesi ilimizin en büyük turizm değerlerinden birisidir.

Hâlihazırda ilimizde; Gölhisar ilçesi sınırlarında yer alan Kibyra Antik Kenti'nde, Ağlasun İlçesi sınırları içerisinde bulunan Sagalassos Antik Kenti'nde ve Anadolu ve dolayısıyla insanlık tarihinin ilk yerleşimlerinden birisi olan Merkez Hacılar Köyündeki Hacılar Höyüğü'nde 3 ayrı kazı çalışması yürütülmektedir. Bu kazı çalışmalarında bulunan eserler müzemize getirilirken aslına uygun

restore edilen tarihi binalarda Turizm açısından büyük bir değer taşımaktadır.

Bunların yanında; Burdur'un yakın geçmişine tanıklık eden pek çok tarihi konağımız gerek bakanlıklarımızdan gelen fonlar ve gerekse ilimizin özkaynaklarıyla restore edilerek Turizme kazandırılmaktadır. Örneğin, geçtiğimiz sene Batı Akdeniz Kalkınma Ajansından sağlanan destek ile Bakibey ve Taşoda konaklarımızın bakım-onarım ve tefrişatı gerçekleştirilerek bu konaklar ilimiz turizmine kazandırılmıştır. Ayrıca bu sene yine Ajanstan sağlanan destek ile Çelikbaşlar konağı elden geçirilerek, İstiklal Şairimiz ve ilk Burdur Mebusumuz olan Mehmet Akif Ersoy'un adını yaşatacak bir Kültür Evi olarak Burdur'a hizmet verecektir.

Son olarak, geçtiğimiz yıl açılışını yaptığımız ve bu sene altyapı olanaklarının geliştirilmesi için planlanan çalışmaları devam etmekte olan Yeşilova İlçemizdeki Salda Kayak Merkezi'de ilimiz turizmini çeşitlendirecek ve bölge insanı ile turistlere yeni bir soluk getirecektir.

K. TURGUT: Burdur ilinde son yıllarda eğitimde ciddi başarılarınız olduğunu görüyoruz. Eğitimdeki bu başarının arkasında yatan sebepler nelerdir?

S. TAPSIZ: Burdur halkının okumaya olan sevgisi ve ilgisi her zaman fazla olmuştur. Osmanlı Devrinden bu yana okumaya büyük önem verilen bu ilde 18. yüzyılda 9 adet kütüphane bulunmaktaydı. Burdur halkındaki okumaya olan aşk derecesinde bu ilgi sayesinde bu ilden çeşitli din ve ilim adamları yetişmiş bunun yanında devlet için büyük hizmetleri dokunmuş Derviş Mehmet Paşa, Halil Hamit Paşa, Kemankeş Ali Paşa isimli üç sadrazamda bu topraklardan çıkmıştır.

Günümüzde, Burdur'daki vatan-daşlarımız çocuklarının okuması için elindeki bütün imkânları onların önüne sermektedir. Yani bizce, eğitimdeki başarılarımızın en büyük mimarı Burdurlular ile onların çocuklarına olan ilgisidir.

Halkımızın okumaya olan ilgi ve sevgisinin yanında, bizde kamu kurumları olarak eğitim hizmetinin ilimizde eksiksiz bir şekilde yürütülmesi için gereken bütün çalışmaları ivedilikle gerçekleştirmekteyiz. Bunların dışında özveri ve gayretle öğrencilerinin başarıları için çabalayan bütün öğretmenlerimizin çalışmaları da bu başarıyı pekiştiren bir olgudur.

K. TURGUT: Burdur ilinde sizin başlatmış olduğunuz ve özellikle önem verdiğiniz bir proje var mı? Bahseder misiniz?

S. TAPSIZ: Burdur gerçekten pek çok alanda potansiyeli yüksek bir ildir. Gerek doğal kaynakları gerekse bazı kilit sektörlerdeki başarıları sayesinde göz dolduran ilimizde bazı sebeplerle bu potansiyel gerektiği kadar iyi değerlendirilememiş ve bu nedenle ilimiz ekonomide yeterince gelişim gösterememiştir.

Bizim göreve geldikten sonra gerçekleştirdiğimiz çalışmalar çoğu, Burdur'un zaten sahip olduğu bu imkânların daha iyi değerlendirilebilmesi amacıyla yönelik olmuştur. Daha basit bir anlatımla tarlanın suyunu tıkayan toprağı kenara iterek, o can suyunun ekinle buluşmasını sağlamak bizim idareci olarak Burdur'da gerçekleştirdiğimiz çalışmaları tanımlar.

Bu meyanda; ilimiz sanayisi için büyük önem taşıyan Burdur 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin kuruluş çalışmaları ve Bucak Organize Sanayi

Bölgesinin genişletilmesi önündeki engellerin kaldırılması ile kuruluş ve genişletme çalışmaları için gerekli kaynağın sağlanması hususu öncelikli olarak yaptıklarımız arasındaydı. Bunun yanında 730 dönüm arazisi bulunan ve Bur-Trak arazisi olarak bilinen ve yatırım yapılabilmesi önünde bulunan engeller yıllardır çözülmemiş bu alanın ekonomiye kazandırılması amacıyla öncelikle yasal değişiklikler yapılması için gerekli girişimlerde bulunmuş ve neticede bu arazi yatırıma kazandırılmıştır.

İlimizde bilimsel araştırmalara temel oluşturacak ve Burdur'a büyük bir yatırım ve istihdam imkânı sunacak bir Teknokent ve Fuar alanı yatırımının da Burdur'da gerçekleştirilmesi için gereken altyapı çalışmaları hızla sürdürülmektedir.

Bunların dışında; Burdur'un hayvancılık ve özellikle süt hayvancılığı ile süt üretimi ve bunlara bağlı tarımsal makine üretiminde önde giden illerden birisi olması için büyük gayret göstermekteyiz. Bildiğiniz gibi bu sene Mayıs ayında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın katılımıyla ilini gerçekleştirdiğimiz

Günümüzde, Burdur'daki vatandaşlarımız çocuklarının okuması için elindeki bütün imkânları onların önüne sermektedir. Yani bizce, eğitimdeki başarılarımızın en büyük mimarı Burdurlular ile onların çocuklarına olan ilgisidir.

"Burdur Süt ve Süt Endüstrileri Fuarı" bizim bu amaca yönelik çalışmalarımızdan sadece birisidir.

Yine hayvancılık alanında gerçekleştirilen ve şu an pek çok köyde faal durumda olan Toplu Sağım ve toplu bakım üniteleri bu alanda gerçekleştirilen diğer hizmetlerdir.

Biz Burdur'un; Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Belediyelerimiz ve diğer kurumlarımızın da desteği ile "Organize Hayvancılık Bölgeleri", "Hayvancılık Araştırma Merkezleri", "Hayvan Hastaneleri" ve "Embriyo Üretim Merkezleri" gibi ileri tekno-

lojik uygulamalara ev sahipliği yapması gerektiğini düşünmekteyiz.

Yaptığımız çalışmaların odaklandığı bir diğer husus ise ilimizin Turizm potansiyelinin değerlendirilmesidir. Bununla ilgili çalışmalarımızın sayısı gerçekten fazla olmakla birlikte bu faaliyetler, ilimiz tanıtımı için gerçekleştirilen sergi ve programlar, ilimizin konaklarının restorasyonu, çeşitli bilimsel kazı çalışmaları, tarihi eserlerimizin yurtdışında sergilenmesi, ilimize Yeşilova Salda Kayak Merkezi ve Bucak Onaç Barajı Mesire alanı gibi yeni turizm alanlarının kazandırılması ile Burdur Gölü'ne bir gezinti teknesi kazandırılması gibi başlıklar halinde verilebilir.

Son olarak Valiliğimiz eliyle gerçekleştirilen çeşitli sosyal içerikli projelere değinebiliriz. Örneğin, Valiliğimizin girişimleriyle oluşturulan ve Türkiye'de ilk defa ilimizde uygulanan "Özürlü Takip Sistemi" projesi ile Valiliğimiz; Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün eşi Sayın Hayrunnisa Gül Hanımefendi'nin himayelerinde sürdürülen "Eğitim Her Engeli Aşar" kampanyasında ödül almaya hak kazanmıştır. 2012 yılı Mayıs ayında dağıtılan bu ödülle başarısı taçlandırılan "Burdur Özürlü Takip Sistemi" projesiyle ilimizde yaşayan bütün engellilerin bilgileri ortak bir veritabanında birleştiril-

mekte ve özürlü vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştıracak hizmetler üretecek bütün kamu kurumlarımız bu bilgiler bir protokolle servis edilmektedir.

K. TURGUT: Sayın Valim dergimiz aracılığı ile mülki idare mesleğine yeni giren arkadaşlarımıza neler söylemek istersiniz?

S. TAPSIZ: İdarecilik, bir çözüm üretme sanatıdır. Fakat idareci bu çözümleri üretirken, karmaşık insan ilişkileri içerisinde hiç kimseyi incitmeyeceği ve orta noktayı yakalayacak doğru kararı vermek ancak deneyimle mümkün olabilmektedir. Bu anlamda idareciliğe yeni atılan genç kardeşlerimize deneyimle kazanacakları yetileri geliştirebilmeleri için "adil olma" fiilini kendilerine düstur edinmelerini salık veririm.

Bu noktada yönetimle alakalı verilebilecek en güzel öğütleri İslamiyet'in ilk dönemlerindeki Dördüncü Halife olan Hz. Ali'nin Mısır'a Vali olarak görevlendirdiği Malik bin el-Haris el-Eşter'e gönderdiği ve dilimize vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy tarafından kazandırılan bir mektupta görebilmekteyiz.

Bu mektuptaki öğütleri özümseyip hayatına uygulamak öyle sanıyorum ki; bütün arkadaşlarımızın kararlarıyla daha adil, üslubuyla daha doğru

ve karakteriyle daha güven veren bir yönetici olmasına yardımcı olacaktır. Bu mektupta yer alan birkaç öğüdü sıralamak gerekirse;

- Kimlerin güzel ahlaklı olduğu, ancak Allah'ın insana söylettiği sözlerden anlaşılır. Onun için sahip olacağın en büyük birikim iyiliğe yönelik işlerin olsun.
- Alçak gönüllü ve ölçülü ol. Sakın affettiğinden dolayı asla pişman olma ve cezalandırman için de asla sevinme. Sakın, ben kudret sahibiyim, emrederim ve itaat ederler deme. Çünkü böyle bir davranış felaketle sonuçlanır.
- Adaletten asla ayrılma. Şayet böyle yapmazsan haksızlık yapmış olursun. Hâlbuki insanlara zulmedenlere karşı mazlumların davacısı bizzat Hz. Allah'ın kendisidir.
- Ne mutlu kurumun ve şehrin gerçek sahibinin millet olduğu ve görev süresi sonunda gerçek mülk sahibi olan milletin her bir ferdiyle ayrı ayrı helalleşmenin imkânsız olduğu bilincinde olup, ona göre çalışan ve yönetenlere.

Son olarak; genç arkadaşlarıma hatırlatmak istediğim husus "asıl makamın halkın gözünde ve gönlünde kazanılan makam" olduğudur.

Sayın Süleyman TAPSIZ'ın Özgeçmişi:

1966 yılında Osmaniye'nin Kadirli İlçesinde doğdu. 1989'da Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. 1990 yılında Gaziantep Kaymakam Adayı olarak mülki idare amirliği görevine başladı. Yabancı dil ve mesleki eğitimi için İngiltere'nin Torquay ve Exeter şehirlerinde bulundu.

Sırasıyla; Konya-Doğanhisar ve Denizli-Akköy'de vekaleten, Sivas- Altınyayla, Ağrı-Diyadin, Gümüşhane-Şiran, Şanlıurfa-Akçakale, Kayseri-Yeşilhisar ve Zonguldak-Devrek'de Kaymakam olarak çalıştı.

2006 yılında İçişleri Bakanlığı merkez teşkilatında görev aldı. 2007'den itibaren İçişleri Bakanı Özel Kalem Müdürü olarak çalıştı. 11 Mayıs 2010 tarihli Bakanlar Kurulu Kararıyla Burdur Valisi olarak atandı.

Evli ve 3 çocuk babasıdır

Kültür ve Tarih Kenti Burdur

Burdur, Batı Akdeniz bölgesi'nin binlerce yıllık tarihi ve kültürel zenginliğini bağrında taşıyor. Başta; adını verdiği göl'le bütünleşen bu topraklarda, doğa ve tarih eşsiz bir güzellik sergiliyor.

On bin yıllık bir geçmişe sahip olan, bu büyük tarih ve kültür birikimini bünyesinde barındıran Burdur; sahip olduğu tarihi değerler ve doğal güzellikleriyle müthiş bir potansiyel içeriyor.

Neolitik dönemden günümüze birçok medeniyete ev sahipliği yapan Burdur, birbirinden değerli kültürel varlıklarıyla ülkemizin en özel yerlerinden biri olma özelliğini günümüze taşıyor. Antik kentlerin, ören yerlerinin yanı sıra, Selçuklu, Osmanlı döneminin sivil mimarlık eserleriyle bezenen Burdur, 'tarih ve kültür kenti' olma iddiasını güçlendiriyor.

Burdur'umuzun gölleri, yaylaları, İnsuyu Mağarası'yla her köşesi birbirinden güzel doğa harikası görüntüleriyle öne çıkıyor. Yöresil tarım ve hayvancılıkla buluşan sanisinden, geleneksel el sanatlarına, Alaca Dokumaları-mıza, günümüze ulaşan tarihi dokusuyla kültürel niteliğini korumayı başarmış olan kentimiz, özgün ve yalın güzelliğini günümüze taşımayı başarıyor... Yörenin bütün renklerini ve ezgilerini birleştiren, folklorünü toplumsal yaşama taşıyan, 'Teke yöresinin merkezi' olarak anılan Burdur; şiirin dillerinde, türkülerin ezgilerinde, resimle-

Son yıllarda Sagalassos ve Kibyra'daki kazı ve restorasyon çalışmaları heyecanımızı artırıyor. Gün yüzüne çıkan eserler Burdur'umuzu dünya'ya tanıtıyor.

rin renklerinde, oyunların ritimlerinde dünya'ya bir çılgılık olarak yükseliyor.

Batı Anadolu'da ilk yerleşim yeri olarak kabul edilen ilimiz sınırları içersinde yer alan Hacılar Höyüğü, en az on bin yıllık insan uygarlığının varlığına işaret ediyor. 'Toroslar'ın incisi' diye adlandırdığımız, 'ikinci Efes' olma yolunda hızla ilerleyen Ağlasun Sagalassos antik kenti, 'hızlı atların ve savaşçıların kenti' diye tanımlanan Gölhisar Kibyra antik kenti, Kremna ve Bubon antik kentleri övündüğümüz birer insanlık mirası, herkesin görmesini istediğimiz kültür hazinelerinden birkaçını oluşturuyor. Son yıllarda Sagalassos ve Kibyra'daki kazı ve restorasyon çalışmaları heyecanımızı artırıyor. Gün yüzüne çıkan eserler Burdur'umuzu dünya'ya tanıtıyor.

Burdur kenti, sivil mimarlık eserleriyle zenginliğini yaklaşık 700 yıldır sürdürüyor. Yüzlerce yıl öncesinden günümüze kalan Camiler, Hamamlar, Çeşmelere Burdur Konakları eşlik ediyor. Kentsel tarihi doku, Yukarı Pazar'da Ulu Camii çevresindeki işyerleri ile Arasta geleneğimizin izlerini sürüyor. Büyük konaklara özenen tarihi evler her şeye rağmen yıllara meydan okumaya devam ediyor.

Akdeniz'i Anadolu'ya bağlayan yollar üzerinde önemli bir geçiş noktası üzerinde bulunan Burdur ili, sahip olduğu bu coğrafi konuma; tarım ve hayvancılık alanında, süt inekçiliğinde kaydettiği gelişmelere, son yıllarda birbiri ardına elde ettiği eğitim başarılarına, 'kültür ve tarih kenti' ünvanını da eklemek istiyor. Burdur Belediyesi, bu hedef doğrultusunda başta; Valiliğimiz olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla, sivil toplum örgütleriyle koordineli bir şekilde çalışarak, her türlü desteği veriyor. Burdur'umuzu tanıtmaya çalışıyoruz, sahip olduğu güzellikleri turizme kanalize etme noktasında yoğun bir gayret gösteriyoruz.

Göller Yöresi

BURDUR

Burdur ili, Akdeniz Bölgesi'nde coğrafi olarak Göller Yöresi adı verilen bölgede yer almaktadır. Toplam yüzölçümü 7.076 km² olan ilin fiziki yapısının %77'si dağlık ve engebeli arazilerden oluşurken, karstik toprak yapısı nede-

niyle sahip olduğu doğal gölleri ve ilin % 47'sini kaplayan orman alanları hemen göze çarpmaktadır.

Burdur'un, doğu ve güney'inde Antalya, batısında Denizli, güneybatısında Muğla, kuzeyinde Afyon

ve kuzeydoğusunda ise Isparta yer almakta ve il bulunduğu konum itibarıyla Akdeniz ve Ege bölgelerini karayolu ile bağlayan bir köprü durumundadır.

Akdeniz Bölgesinde yer almasına rağmen Burdur; iklim olarak kışları soğuk ve yağışlı, yazları sıcak ve kurak geçmektedir.

Doğal güzellikleri ve zengin kültür mirası ile göz dolduran Burdur'da yapılan araştırmalar, ilin tarihinin 9.000 yıllık bir geçmişe dayandığını göstermektedir. Neolitik çağ ile Grek Roma medeniyetinin kalıntılarının bulunduğu Pisidia (Pisidy) adlı bölgede yer alan Burdur'da bu dönemlerden kalma onlarca ören yeri, Tümülüs ve Antik kent bulunmaktadır.

Burdur'un Tarihi

Psidyalıların ardından sırasıyla Perslerin ve Makedonyalı İskender'in istilalarını yaşayan bu bölge daha sonra Romalıların eline geçmiştir. Romanın ikiye ayrılması ile Bizans yönetiminde kalan ve Polydoron ismini alan Burdur, 1071 Malazgirt savaşından sonra Selçuklular ile Türk hâkimiyetine girmiştir. Selçukluların yıkılması ile kurulan Türk beyliklerinden Hamitoğulları beyliğinin idaresinde geçen yaklaşık bir asrın ardından 1391 yılında Yıldırım Bayezid tarafından alınan Burdur Osmanlı Devletine bağlanmıştır. Uzun süre kaza olarak kalan Burdur 1920 yılında Konya Vilayetinden ayrılarak Liva (Sancak) yapılmış ve Cumhuriyetin kurulması

ile İl haline dönüştürülen Burdur bu yönüyle pek çok kültürü içerisinde barındıran bir tarihi dokuya sahiptir.

Burdur Adı Nereden Gelmektedir ?

Burdur, Akdeniz Bölgesinin batı kesiminde, Göller Bölgesinde yer almaktadır. Burdur adının nereden geldiği hakkında çeşitli rivayetler mevcuttur.

Birinci görüş, Burdur adının çok kapılı yer anlamına gelen "Polydoron" kelimesinin zamanla "Polydor" ve oradan da Burdur şekline dönüştüğü üzerinedir.

İkinci görüş ise; Burdur şehrini kuran Türkmen boylarından Kınalı Oymağı ile ilgili kurmaktadır. Rivaye-

te göre Kınalı Oymağı mensupları, konaklama yeri ararken, bu topraklara gelmişler ve bölgenin güzelliği karşısında burayı tanımlamak için "Cennet Buradadır" sözü kullanılmış. Daha sonra ise "Burada Dur" sözü zamanla hece düşmesine uğrayarak Burdur'a dönüşmüştür.

Göller Yöresi Burdur

Bilindiği gibi Burdur, Göller Yöresi olarak adlandırılan coğrafik bir bölge içerisinde yer almaktadır. Gerek karstik yapısı nedeniyle zamanla oluşmuş doğal tektonik gölleri gerekse Baraj Gölü ve Göletleri ile Burdur, Göller Kenti adını hak etmektedir. İl için önem arz eden birkaç göl ve baraj gölünden bilginize sunalım.

Burdur Gölü

Burdur denilince ilk akla gelen yer, ilin kendi adıyla anılan gölü olan Burdur Gölüdür. Burdur Gölü, Türkiye'nin yedinci büyük gölü olup, deniz seviyesinden 845 m yüksekliktedir. Gölün uzunluğu 34 km genişliği de 9 km'dir. Gölün güney ve kuzeyinde alüvyonların birikmesi ile sazlarla kaplı ve delta oluşumları oluşmuştur. Kapalı bir havzada yer alan gölün akıntısı yoktur. Derinlik bazı bölgelerde 100 metreyi bulur. Dere ve çaylar üzerinde yapılan barajlar ve son yıllardaki bölgede yaşanan aşırı kuraklık nedeniyle göl su seviyesinde aşırı düşüş meydana gelmiştir.

Göl üzerinde yapılan araştırmalara göre, gölde yaşayan balık faunası pek zengin değildir. Sadece Burdur Gölünde yaşamakta olan endemik tek bir tür balık için yaşam alanı olan Burdur gölü, buna karşılık yüze yakın kuş türüne ve yaklaşık olarak 300 bine yakın su kuşuna ve özellikle Dünyada nesli tükenmekte olan "dikkuyruk" ördeklerinin % 70'ine ev sahipliği yapmaktadır. Endemik

Burdur Gölü

kuş türlerinin barınma alanı olan Burdur Gölü uluslararası öneme sahip bir sulak alandır. Toplamda 85 kuş türünün bu alanda yaşadığı tespit edilmiştir.

Salda Gölü

Yeşilova. Salda Gölü Burdur'un ikinci büyük gölüdür. Tektonik bir göl olan Salda'nın denizden yüksekliği 1.193 metredir. Yeşilova İlçe Merkezine 6 km. uzaklıktadır çam

Karataş Gölü

Salda Gölü

ağaçları ile kaplı bir alandır. Turistik bir değere sahip olan Salda Gölünün çevresinde turistik tesisler ile kır kahveleri bulunmaktadır. Göl çevresinde tabii kumsallar mevcuttur. Gölde sonra kumsalları takiben ormanlar başlar.

Karataş Gölü

Burdur Karamanlı yolu üzerinde Karataş Tepesi ve Kağılcık Dağları önündedir. Karataş Gölü'nün suyu tatlıdır ve geniş sazlık alanlarıyla kuşlar için önemli kışlama ve üreme alanıdır. Gölde sulama amaçlı olarak da yararlanılmaktadır. Göl aynı zamanda Av ve Yaban Hayatı Koruma Alanıdır.

Yarışlı Gölü

Yeşilova sınırları içinde Yarışlı, Harmanlı, Sazak, Kocapınar ve Düğger Köyleri arasında 2000 dekarlık bir sahayı işgal eder. Ortasında bir de adacığı vardır. Suyu tuzludur ve bir çok kuşa ev sahipliği yapar.

Gölhisar Gölü

Gölhisar İlçesindedir. Gölde bol olarak yayın balığı avcılığı yapılmaktadır. Denizden yüksekliği 1000 m'dir. Azami derinliği 10 m. kadardır. Etrafı sazlıklarla kaplıdır.

Karacaören Barajı

Aksu çayı üzerindeki baraj Bucak ilçesine 35 km uzaklıktadır. Bölgenin enerji ve sulama ihtiyacını karşılamak için, doğal güzellikleri ile mesire yeri olarak ilgi görmektedir. Baraj Gölünün kenarında turizm hizmet veren lokantalar bulunmaktadır.

Yarışlı Gölü

Karacaören Barajı

Yapraklı Barajı

Yapraklı Barajı

Dalaman Çayı'nın bir kolu üzerinde kurulmuştur. Gölhisar Ovasının sulama ihtiyacını karşılar. Gölün etrafı mesire yeri olarak düzenlenmiş ve komşu il ve ilçelerin rağbet ettiği bir piknik alanı haline dönüşmüştür.

Göhlisar Boğrüdellik Yaylası

Burdur'un Yaylaları

Burdur ilinde yükseklikleri 1200 ile 2200 metre arasında değişen birçok yayla vardır. Bölge insanının Yörük olması, yayla geleneğinin devam etmesinin sebeplerinden- dir. Yaz aylarında, Ağlasun Akdağ Yaylası, Altınyayla Kırkpınar Yaylası, Bucak Kestel ve Kumar Yaylaları, Kemer Akpınar Yaylası, Göhlisar Koca Yayla ve Boğrüdellik Yaylası ile

Yusufça Yaylası, Yeşilova Eşeler Yay- lası ve merkez Aziziye Yaylası bölge insanı için önemli yaylalardır.

Burdur'un Mağaraları

Gün geçtikçe önem kazanan ve bilimsel alandan Turizm, Macera Sporları alanına kadar geniş bir yel- pazedeki konumlanan Mağaracılık, topraklarının karstik yapısı nede- niyle birçok doğal mağarayı bünye-

sinde barındıran Burdur için büyük önem taşımaktadır.

Bilindiği üzere turizme açılan ilk mağara olan İnsuyu mağarasının da dâhil olduğu onlarca mağara ile Burdur, gerek bilimsel mağara araş- tırmaları yapan kulüp ve dernekler gerekse mağaracılığı kendisine hobi olarak belirlemiş sporcular için önemlidir.

İnsuyu Mağarası

Mağara ilk kez mağarabilimci jeo- log Dr. Temuçin AYGEN tarafından bulunmuş ve Dönemin Burdur Vali- sinin çabalarıyla 1965 yılında tu- rizme açılmıştır. Mağara civarında İl Özel İdaresi tarafından kurulmuş bir konaklama tesisi bulunmakta- dır. Mağaranın işletmesi, "Burdur İli İnsuyu Mağarası Tesisleri Koruma ve Yaşatma Birliği" tarafından yürü- tülmektedir. İnsuyu Mağarası'nın gezilebilen uzunluğu 525 m'dir. Mağarada etkileyici güzellikte sar- kıt, dikit ve sütunların yanı sıra değişik boyutlarda gölcükler yer al-

Bucak Aşağı Gökdere Şelale

İnsuyu Mağarası

maktadır. Türkiye’de turizme açılan ilk mağaralardandır.

Seferyitiği Mağarası

Bucak İlçesi, İncirdere Köyü sınırları içinde bulunmaktadır. Toplam uzunluğu, 237 metre olan mağaranın en son ulaşılabilen en son noktası -17 metre aşağıdadır. Mağarada yapılan ölçümlerde batı salonu, Yarasalı Salon, Giriş salonu, Damla taşlar salonu, Çatlaklı galeriler ve Doğu galerileri olarak adlandırılan toplam beş adet salon adlandırılmıştır.

Oldukça zengin bir ekosisteme sahip olduğu bildirilen mağarada çok sayı ve türde mağara canlısı tespit edilmiştir. Mağaranın, turizm potansiyelinin yüksek olduğu, mimari, aydınlatma, koruma ve çevre düzenleme ve uygulama projelerinin uzman ekip tarafınca hazırlanarak turizme açılmasının uygunluğu öngörülmüştür.

Kızılın Mağarası

Mağara İnsuyu Mağarası’nın kuzeyinde, kuş uçuşu 2 km mesafede bulunmaktadır. Mağarada bugüne kadar yapılan ölçümlerle uzunluğunun 2.500 m olarak belirlenmiştir. Doğal ve Arkeolojik sit olarak tescil edilen mağaranın Kemikli galeri, Büyük galeri, Çömlekli göl ve Ağlatan galeri gibi bölümleri haritalanmıştır. Ancak bu mağarada bilimsel araştırmalar hala devam etmektedir.

Burdur’da Halk Kültürü

Burdur, Yörük Kültürünün buram buram hissedildiği Teke Yöresinin kültür başkenti konumundadır. Yörükler için büyük önem taşıyan keçi sürüleri ve teke besiciliği birçok kültürel değerle birlikte günümüzde de yaşatılmaktadır.

Örneğin halk oyunlarında; bir tekenin dağda kayalar üzerinde

göstermiş olduğu hareketlerin bir benzetmesi olan Teke Zortlatması bu kültürün bir yansımasıdır. Ayrıca Teke yöresine has bir çalgı olan sipsi de yeni doğan bir keçinin annesine yakarışına benzer bir ses ile yöresel türkülere bu kültürle bezenmiş bir hava katmaktadır.

HALK ÇALGILARI

Sipsi

Burdur'a özgü bir çalgıdır. Sipsi, Türk Halk Müziği nefesli çalgıları içinde en küçüğüdür ve boyuna göre, gür bir sesi vardır. Sipsinin dünyada birçok benzer türleri olmasına rağmen, çalım tekniği ve çıkartılan ses bakımından Burdur Sipsisi hiçbirine benzemez. Boyu; 15-25 cm'dir. İç çapı 5 mm çapında kesilmiş su kamışı üzerine ön kısmında 5, arka kısmında 1 olmak üzere, küçük perde delikleri açılır.

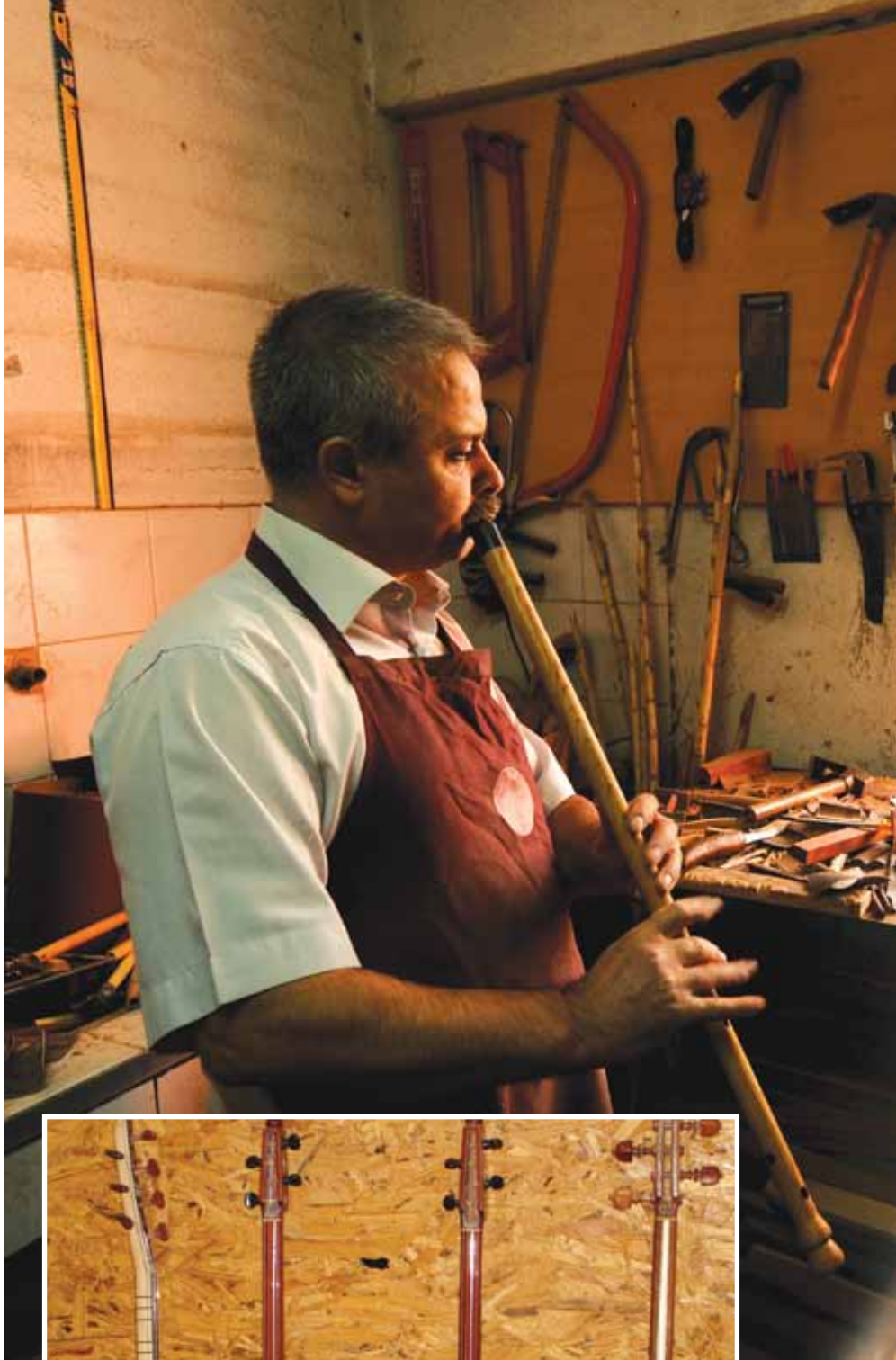
Perde aralıklarındaki boşluklara, yörede ala eğri, ala zehir adı verilen yabancı erik cinsinden bir ağacın ince dallarının kabuğu boru şeklinde çıkartılarak süs olsun diye geçilir. Yörede demir kargı adı verilen ince 3-5 cm uzunluğunda su kamışlarından ağızlık yapılır ve entonasyonu sağlamak, ses genişliğini artırmak için kullanılır. Nefes ve parmak kullanma tekniğine dayanır. Bir oktav ses genişliği vardır.

Cura

Burdur'da çok çeşitli tiplerde cura ya rastlanır. İki telli, üç telli curalar ve özellikle parmak curası adı da verilen curanın bu ilde ayrı bir yeri ve önemi vardır. Mızrap kullanmadan, parmaklar marifetiyle çalınır. Teke yöresi müzikleri, özellikle gurbet havaları cura ve sipsi ile birlikte çalındığı zaman bütünlük sağlar.

Kabak Kemane

Burdur'da yaygın olarak çalınan bir halk sazıdır. Yörede su kabağından yapılanı tercih edilir ve yaygındır. At kılından yapılan bir yayla çalınır.

EL SANATLARI

El Dokuma Halılar

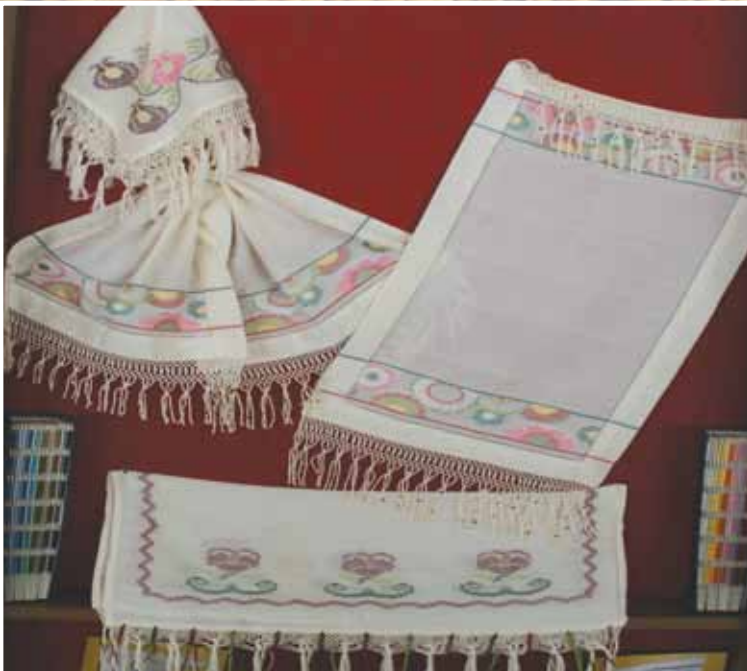
Halı Dokumacılığı ve El Yapımı Halılar Burdur'da yakın zamanlara kadar en önemli geçim kaynaklarından birisiydi. Ekonomik nedenlerden dolayı evde halı üretiminin sona ermesinin ardından ilde kurulmakta olan halı pazarı da kapandı.

Ancak bazı bölgelerde hala küçük atölyelerde turistlere yönelik kök boyaların kullanıldığı küçük ebatta halılar dokunmaktadır. Burdur'un bilhassa köylerinde kök boyalarla boyanmış olarak dokunan kilimler, halılara nazaran daha şanslı durumdadır. Geçim kaynağının yanı sıra günlük kullanım aracı olmasından dolayı hemen hemen her evde kullanılan bu kilimler yün veya kıldan dokunmaktadır.

Geleneksel Türk motiflerini taşıyan kilimlerin yanı sıra Heybe, Tuz Torbası, Kur'an Çantası, Seccade, Sofa Altı ve Divan Yastığı da yapılmaktadır. Burdur'da dokunan kilimlerin içinde en ünlüsü Yeşilova Kilimleridir.

Alaca Dokuma ve İbecik Bezi

Anadolu'nun bin yıllık geçmişini ve kültürünü günümüze taşıyan el dokumalarından olan "Alaca Dokumaları" ve "İbecik Bezi" iki yüz yıllık zenginliği gelecek nesillere aktarmak ve unutulmamasını sağlamak amacıyla hazırlanan bir proje kapsamında Burdur'da yeniden dokumaya başlamıştır.

YÖRESEL LEZZETLER

Burdur Şiş

Burdur Şiş

Sadece kıyma, kuyruk yağı ve tuz kullanılarak yapılmaktadır. Diğer şiş kebaplardan farklı olarak daha kısa ve ince şişlere dizilmektedir. Şiş köftenin kıyması kaburga yatağı denilen et kullanılarak yapılmaktadır. Izgara mangalında pişirilerek, şişlerin suyu üzerindeyken pide arasında servis yapılır.

Ceviz Ezmesi

Burdur'a özgü bir tatlı olan Ceviz Ezmesi geçtiğimiz yıllarda coğrafi işaretli bir ürün olarak tescillenmiştir. Ceviz, irmik, şeker ve su kullanılarak yapılan tatlının değişik çeşitleri bulunmaktadır. Genelde üzeri pudra şekeri ile kaplanan Ceviz Ezmesi hediye olarak il dışına götürülen en ünlü ürünlerden birisidir.

Testi Kebabı

Günlük bağ bahçelerde ve soğuk çeşme başlarında yapılan bir yemektir. Ağız kısmı dar bir testi içinde koyun eti, küçük temizlenmiş soğan, patates, patlıcan, yeşil biber, havuç ve domates doğranıp testi ateş içine oturtularak yapılır. Oldukça lezzetli bir yemek olan Testi kebabı isteğe göre üzerine kimyon ekilerek servis edilmektedir.

BURDUR'UN BAŞLICA MİMARİ ESERLERİ

Ulu Cami

İl merkezinde, Pazar mahallesinde yüksek bir tepe üzerindedir. Vakıf kayıtlarına göre Hamitoğlu Dünder Bey tarafından yaptırılmıştır. 1749 yılında Çelik Mehmet Paşa tarafından onarılmıştır. 1914 depreminde bir onarım daha geçirmiştir. Kuzey, doğu ve batısında üç kapısı vardır. İçten yarım kubbelidir. Kuzey kapısı yönündeki ikinci cemaat yerini üç

Ceviz Ezmesi

kubbe örtmektedir. İki adet minaresi vardır.

Saat Kulesi

Ulu caminin 10 metre kuzeyindedir. Kesme taşlardan inşa edilmiştir. Kare plana sahiptir. 30 metre yüksekliktedir. Zeminden itibaren altı boğumludur. Dördüncü boğumda şehrin dört yanına bakan dört saat yerleştirilmiştir. Saatlerin üzerinde ise; dört pencere ve piramit yapılı çatısı olan bir oda vardır.

Dörtayak Türbesi

İl merkezinde Hıdırlık (Hızırilyas) denilen bahçeler arasındadır. Bir Osmanlı yapısı olan türbe kesme taştan inşa edilmiştir.

Pirkulzade Medresesi Ve Kütüphanesi

Burdur Müzesi bahçesinde bulunmaktadır. Osmanlı mimarisinin güzel örneklerinden birisi olan yapı 1823 tarihinde Burdur Müftüsü Küçük Şeyh Mustafa Efendi tarafından yaptırılmıştır.

BURDUR'UN BAŞLICA MİMARİ ESERLERİ

Saat Kulesi / Ulu Cami

Tabak Hamamı

Ulu Cami'nin kuzey doğusunda-ki Tabak Camisi'nin bitişiğindedir.

Vakıf kayıtlarına göre 1523 yılında Şeyhülislam Bedayi Efendi tarafından yaptırılmıştır.

Dörtayak Türbesi

Pirkulzade Medresesi ve Kütüphanesi

KONAKLAR

Bakibey Konağı

Baki Bey Konağı

Merkez Değirmenler Mahallesindedir. 17.yy. Osmanlı sivil mimarisinin en güzel örneklerindendir. Konak, zemin katı pencere bitimine kadar devam eden taş temelin üzerinde ahşap ve kalın masif kerpiç duvarlardan oluşmuş iki katlı bir yapıdır. Üst kata taş merdivenle çıkılmaktadır. Üst katın bahçeye ve ara sokağa bakan geniş bir eyvanı vardır. Eyvanın doğu kenarında selamlık, yani Başoda yer almaktadır. Konağın en göz alıcı odası başodadır. Başoda kapısından başlayarak pencere, vitray pencereleri, dolap kapakları ve üstündeki nişleri, dav-

lumbaz, pencere üzerinde dolaşan pervazlar, yüklük kapakları, dört tarafı çeviren koltuk silmeleri, tavan ve tavan göbekleri altın ve gümüş varakla ve kalem işi boyalarla süs-lüdür. Motifler, bütünüyle devrin bitkisel süslemelerini yansıtır. Bütün bu altın ve gümüş kaplamalar, ahşap işçiliği ile kalem işi denilen boyalı süslemeleriyle ender rastlanan güzellikte bir başoda ortaya çıkarmıştır.

Taşoda

17.yy.dan kalma Osmanlı sivil mimari örneklerinden biridir. Bina iki katlıdır. Birinci kat taş, ikinci kat kerpiç ve ahşap yapı malzemesi ile

inşa edilmiştir. Özellikle Başodanın doğu duvarı ve altındaki sivri kemerli iki yanı açık ahır kısmı kesme köfeki taşındandır. Ev, bahçenin batı kısmına yerleştirilmiştir. Birinci kata çıkışı sağlayan merdiven sahanlığının altı, aynı zamanda çeşmedir. Kesme taş bloklardan yapılan bu çeşme, bugün de kullanılmaktadır. Evin zemin katında sivri kemerli ahırdan başka, iki büyük, bir de küçük oda vardır.

Ahşap korkuluklu merdivenle önce ikinci kattaki sofaya çıkılır. Dikdörtgen biçimdeki sofanın güney ve batı cephesi boyunca odalar sıralanır. Kuzey kısmında ise bir köşkü bulunur. Bu sofa çitalarla oluşturul-

Taşoda Konağı

muş kafesler ile dışa kapatılmıştır. Sofanın çatı kısmı ahşap çıtalarla çakma tekniğinde yapılmış olup, çıtalar ve çıtalar arasındaki büyüklü küçüklü üçgenler; mavi, kırmızı ve yeşil renklerle boyanmıştır. Sofanın kuzey kısmında ise başoda yer almaktadır.

Mısırlılar Evi

Merkez Oluklaraltı caddesindedir. 19.yy. yapısıdır. İki katlı, taş temel üzerine bağdadi olarak yapılmış olup, çatısı alaturka kiremit ile örtülmüştür. Alt katta kışlık odalar ve kiler, üst katta ise ortadaki ince uzun sofaya açılan dört oda yer almaktadır. Tavanlar ahşap işlemelidir. Bol sayıda pencereler ışıklandırmayı sağlar ve ahşap kepenklidir. Odaların alçı şerbetlikler, ahşap yüklükler, ahşap tavan ve tabanlar ortak özellikleridir. Başodanın tavan süslemeleri ve alçı şerbetliği diğerlerine göre daha özenlidir. Tavanda dairelerle oluşturulmuş, çiçek motifleriyle bezenmiş bir orta göbek ve bunu çevreleyen baklava dilimi motiflerle süslü bir bordür yer almaktadır.

Çelikbaşlar Evi

Bakibey Konağının bahçesinde yer almaktadır. Erken Cumhuriyet dönemine aittir. İki katlı olup, alt katı

taş, üst katı ahşap – kagir yapısıdır. İkinci kat cumbalıdır. Girişte genişçe bir sofa yer alır ve odaların her biri bu sofaya açılır. Birinci katta 5 ikinci katta 6 odası bulunan yapı Burdur Valiliği tarafından hazırlanan bir proje ile Mehmet Akif Ersoy Kültür

Evi olarak değerlendirilecektir.

Piribaşlar Evi

19. yy yapısıdır. Burdur Belediyesi tarafından restore edilmiş olup, kültür ve sanat evi olarak hizmet vermektedir.

ANTİK KENTLER

Sagalassos Antik Kenti

Kibyra Antik Kenti

Sagalassos Antik Kenti

Ağlasun ilçesinin 7 km kuzeyinde ve Akdağ yamaçlarında denizden 1.700 m yüksekliktedir. Sagalassos, Antik Psidia Bölgesinin Roma imparatorluğu dönemindeki en önemli şehridir. Şehirde bulunan yapıların büyük çoğunluğu Roma dönemine aittir. Sagalassos'un ilk tespiti 1706 yılında Fransız gezgin Paul Lucas tarafından yapılmış ve bu kentte 1989 yılından bu yana kazı çalışmaları sürdürülmektedir. 20 yıldır sürmekte olan kazılar sayesinde şehrin Kütüphane, tapınak, hamam, Helenistik çeşme, Antoninler çeşmesi ve konutlar gibi kamusal ve sosyal yapıları ortaya çıkartılmıştır.

Sagalassos Antik Kenti Antoninler Çeşmesi

Kibyra Antik Kenti

Burdur'un 107 km batısında Gölhisar İlçesinin hemen batı yamaçındaki alçak tepeler üzerinde yer almaktadır. Kibyra kenti tarihte, kahraman savaşçıların yetiştirildiği bir şehir olarak bilinmektedir. Kibyra antik kenti birbirinden derin yarlarla ayıran üç tepelik üzerindeki geniş bir alana yayılmıştır. Bu tepelik alanlar üzerindeki şehirde kamu, sivil ve dini yapılar belirli bir bütünlük arz edecek şekilde simetrik bir düzende konumlanmıştır. Yapılar, tepelik teraslanarak göl ve ova manzarasına hâkim durumda ve hiçbir yapı bir diğerrinin manzarasını kesmeyecek biçimde yerleştirilmiştir. Şehir, Balbura, Boubon ve Oinonda kentlerinin oluşturduğu bir tetrapolis yönetim yapısının başkenti konumundadır. Kibyra kazıları 2006 yılında başlamış olup kazılarda Stadyum, Yukarı Agora, Nekropol, Tiyatro, Meclis binası ve Müzik binası gibi yapılar ortaya çıkarılmıştır.

HÖYÜKLER

Hacılar Höyüğü

Hacılar, Burdur'un 26 km güneybatısındadır. 1957- 60 yılları arasında J. Mellaart'ın başkanlığında bir bilim kurulu tarafından yapılan ilk kazıların ardından 50 sene sonra günümüzde kazılara tekrar başlanmıştır. Burdur'da bulunan ve 9.000 yıl önceki yerleşik yaşamı anlamamızı sağlayan pek çok yemek kapları ve malzemeler halen Burdur Müzesinde sergilenmektedir.

Kuruçay Höyüğü

Burdur'un 15 km güneybatısında Hacılar'ın 10 km kadar kuzeydoğusunda yer alan Kuruçay höyüğü, bölgede kazılmış olan ikinci önemli yerleşmedir. 1978 – 88 yılları arasında Prof. Refik Duru'nun başkanlığında 11 yıl süren kazılarda Neolitik erken dönem ve geç Neolitik'ten İlk Tunç çağına kadar hemen bütün yerleşme süreci saptanmıştır. Höyüğün saptanabilen en eski kalıntıları M.Ö. 3.000 yılına aittir.

HANLAR (KERVANSARAYLAR)

Bucak Susuzhan Panaroma

Susuzhan

Anadolu Selçuklu devri XIII. Yy dönemine ait muhteşem yapılardan bir tanesidir. Bucak ilçesi Susuz Köyünde bulunur. Kareye yakın dikdörtgen bir plana sahip olan handa beş adet nef bulunur. Yapının ortasında bir kubbe vardır. Hanın ilk göze çarpan yeri batı cephesinde yer alan

tak şeklindeki işlemeli giriş kapısıdır. Kapı katının yan söve kanatları çeşitli geometrik desenlerle boş yer bırakılmaksızın bezenmiştir.

İncirhan

Bucak İlçesinin 6 km batısında İncirdere Köyü yakınlarında bulunmaktadır. Anadolu Selçuklu

Sultanlarından Gıyasettin Keyhüsrev Bin Keykubat tarafından 13. Yüzyılda yaptırılmıştır. Yapı büyük oranda tahrip olmuş olmasına rağmen pek çok kısmı hala ayakta. Susuzhan'a benzer nitelikte süslemelerle bezenmiş kapısında kitabe yer almaktadır.

Burdur Müzesi

Pirkulzade Efendi Medresesinin mimarisi örnek alınarak 1956 yılında kurulan ve 2001 yılında yeniden düzenlenen Burdur Müzesi Hacılar, Kuruçay, Höyücek Höyükleri ile Bobon, Kibyra ve Sagalassos kazılarında çıkarılan 60.000'den fazla kültür varlığına sahip Türkiye'nin en zengin müzelerindendir.

2008 Yılında "Gezilip Görülme-ye Değer Müze" ödülünü de alan Burdur Müzesi 3 ayrı kısımdan oluşmaktadır. Üst katta neolitik ile erken kalkolitik çağlara ait buluntular ile eski çağ buluntularının yer aldığı toprak kaplar, kandiller, koku şişeleri, figürler, takılar ve sikkeler yer almaktadır.

Alt katta ise 3 bölüme ayrılan salonun ilk kısmında Sagalassos Antik kentine ait buluntulara yer verilmiştir. Özellikle 2007 ve 2008 yılları kazılarında ortaya çıkarılan Roma imparatorları Hadrian ve Marcus Aurelius'a ait heykel başları ve hey-

keller tüm dünyada yankı uyandırmıştır.

İkinci kısımda Kahraman Savaşçılarıyla ün salan Kibyra antik kenti kazılarında çıkarılmış av sahnelerinin canlandırıldığı frizler yer alırken üçüncü kısımda ise Kremna antik kentinden çıkarılan dokuz adet birinci sınıf mermer heykeller sergilenmektedir.

Salda Kayak Merkezi

Yerli ve yabancı turistlerin sıklıkla kullandığı Antalya-Denizli güzergahındaki, Burdur'a bağlı Yeşilova İlçesi sınırları içerisinde yer alan Eşeler Yaylası'nda bulunmaktadır. Burdur'a 77, Yeşilova ilçesine ise

14 kilometre mesafede bulunan tesis, 2 bin 79 metre rakımda yerleşik haldedir. Tesiste en uzun bin 600, en kısısı ise 950 metre olan 5 adet pist ile 860 metre uzunluğundaki teleski hattı yer almaktadır. Eksik kısımların tamamlanmasının ardından 3 Milyon TL'lik bir yatırım olacak olan Salda Kayak Merkezi kışın kayak severler ve yazın ise yamaç paraşütü ile yayla turizmi sevdalıları için hizmet verecektir.

Salda Kayak Merkezi

BAŞLICA TURİZM ÇEŞİTLERİ

Gökdere Şelalesi

Kültür/Tarih Turizmi

Tarih turizmi Burdur'un en güçlü yönüdür. Neolitik çağa ışık tutan Hacılar, Kuruçay ve Höyücek höyükleri, yirmi beşin üzerinde antik kenti, özellikle Sagalassos ve Kibyra antik kentleri, Elmacık fosil kazısında ortaya çıkan 10 milyon yaşındaki 3.30 metre uzunluğundaki savunma dişine sahip mastodon ve Teke kültürü ile alternatif turizm açısından ayrıcalık sunar. Ayrıca Bakibey, Taşoda konakları ile Piribaşlar, Mısırlılar evleri gibi Türk-İslam eserleri öne çıkmaktadır.

Altmış binin üzerindeki arkeolojik eserlerin sergilendiği zengin kole-

siyona sahip Burdur Müzesi ender eserleri ile göze çarparken, geleneksek giysileri, kıvrak, uyumlu ve zengin halk oyunları, türküleri, kütük atma, maşala, seyirlik oyunları, boğaz havası, alaca dokumaları ve benzeri kültürel değerler de ayrıca ziyaret edenlerin ilgisini çekmektedir.

Yayla Turizmi

Kendine has coğrafyaya ve iklime sahip olan ilimizin zengin yaşam kültürü içindeki yayla yaşantısı önemli bir yer tutar. Kuzey Karadeniz Bölgesi'ndeki yaylaların özelliklerini taşıyan yaylalar, genellikle yakın ve mahallî yerleşmelerdeki

halkın bunaltıcı yaz aylarında hayvanlarıyla beraber göçtükleri yerlerdir. Bazı yaylalar ziyaretçilere sakin huzurlu bol oksijen dolu tatil yapma fırsatı sunmaktadır.

İlimizdeki Bazı Yaylalar:

Merkezde Çamoluk(Aziziye) yaylası, Gölhisar Böğrüdilik yaylası, Koca Yayla yaylası, Eşeler yaylası, Altın-yayla Kırkpınar yaylası, Kirazlı Yaylası, Bucak Kumar ve Kestel Yaylası, Başpınar Yaylası, Bayındır Yaylası, Eğneş Yaylaları ile Karacaören I ve Karacaören II Baraj gölü çevresindeki yaylalardır.

Kargı Kısığı Kanyonu, Seydiler Köyü orman alanı, Çamlık Köyü orman

alanı, Erenardıç, Susamlık Tepesi ve Salda Gölü civarı ilimizin mesire yerleridir.

Kış Turizmi

Kış mevsiminde üzerinde kar eksik olmayan Salda Kayak Merkezi, bölgemizin önemli bir kış turizm merkezidir. Kayak tesisleri ve Tele-Sky kurulmuştur. Bir yanda kayak ve kış sporları yapma fırsatı sunarken diğer yandan Salda Gölü'nün maviliği görenleri büyüler. Ayrıca Salda Kayak Merkezi kar yürüyüşü (Snowshoeing) için uygun imkânlar sunmaktadır.

Fosil Turizmi

2006-2009 yılları arasında Kemer ilçesi Elmacık köyü yakınlarında yapılan kazılarda ortaya çıkan on milyon yaşındaki Mastodon'a ait 3.30 m uzunluğunda savunma dişi ve fosiller dikkatleri Burdur'a çekmiştir. Fosillerin "Doğa Tarihi Müzesinde" sergilenme çalışmaları sürdürülmektedir.

Eko-turizm

Burdur zengin flora ve faunası ile pek çok insanın dikkatini çekmektedir.

tedir. Eko-turizm koridorunda Antalya, Isparta, Burdur ve Muğla'yı bir bütün olarak değerlendirmek isteyen turist ve araştırmacıların ilgi odağı haline gelmeye başlamıştır. İl fotoğraf meraklıları için foto-safari imkânı sunmaktadır.

Kuş Gözlemciliği (Ornitoloji)

İlimiz, Burdur Gölü, çeşitli kuş türlerinin yanı sıra dünyada nesli tükenmekte olan Dik Kuyruk Ördeğinin %70'inin kışladığı en büyük alandır. Burdur Gölü, Çorak Göl, Salda Gölü, Karataş Gölü kuş alanları kuş gözlemciliğine uygun ortamlar sunmaktadır.

Kanyon Turizmi

Altınyayla ilçemizdeki Karanlık Dere Kanyonunun çeşitli trekking faaliyetleri ile turizme kazandırılması ve Çatal Değirmen Kanyonunun yazlık mesire alanı olarak turistlerin hizmetine sunulması planlanmaktadır.

Kamp ve Karavan Turizmi

Burdur ve Salda Gölü çevresi ile Karacaören ve Yapraklı Barajı kamp ve karavan turizm için önemli alanlardır.

SPOR TURİZMİ

Macera Sporları

Ovaları, farklı yüksekliklerde dağları, kanyonları, mağaraları, zengin flora ve faunası ile Burdur; doğa tutkunu, maceracı insanların rahatlıkla dağcılık, mağaracılık, yamaç paraşütü faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri eko-turizme uygun alanlar sunmaktadır. Doğa sporlarının gelişimine son derece elverişli olan ilimizde; Doğa Yürüyüşü (Trekking), Dağcılık, Dağ Bisikleti, Avcılık, Mağaracılık, Yamaç Paraşütü vb. sporlar yapılmaktadır.

Su altı ve Su üstü Sporlar

Pek çok doğal ve yapay göl ile göleti bünyesinde barındıran ilimiz; Burdur ve Salda Gölleri ile Karacaören barajı başta olmak üzere hemen hemen bütün su altı ve üstü sporlar ile olta balıkçılığına müsait alanlara sahiptir. Yelken, Kano, Sualtı Dalışı,

Rüzgâr Sörfü ve Olta Balıkçılığı gibi sporların rahatlıkla gerçekleştirilebilmektedir.

Av Turizmi

İlimizde av turizmi gelişme aşamasındadır. Örnek ve Genel Avlaklarda İspanyol, Alman, Portekiz uyruklu olmak üzere yabancı avcılara av turizmi kapsamında çeşitli izinler verilmiştir. Hali hazırda Avlak sınırları içerisinde kalan sekiz köy bulunmaktadır. (Çamköy, Asmalı, Ka-

rapınar, Kargalı, Uylupınar, Evciler, Kızılyaka, Ballık)

Geleneksel Yağlı Güreşler

Kültürel olarak büyük bir değer taşıyan ve Kırkpınar'dan sonra gelen en büyük yağlı güreşlerden birisi olan Altınyayla (Dirmil) Güreşleri dışında Bucak ve diğer ilçelerde de çeşitli yağlı güreş müsabakaları her yıl gerçekleştirilmekte ve güreşçilere çeşitli ödüller verilmektedir.

